

Accountantsverslag

Gemeente Overbetuwe
Boekjaar 2020

Aan de Gemeenteraad
van de gemeente Overbetuwe
Postbus 17
7240 AA ELST

Zwolle, 1 juli 2021

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2020 van de gemeente Overbetuwe te controleren.

Dit accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden uit hoofde van de jaarrekeningcontrole 2020 naar voren zijn gekomen. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met de portefeuillehouder financiën en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Vanwege de Corona-maatregelen hebben wij afgelopen jaar de controles en werkzaamheden volledig digitaal uitgevoerd. Hierdoor gingen afstemmingen over bevindingen en het proces anders dan gebruikelijk.

Wij danken de medewerkers hartelijk voor de samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van ons accountantsverslag.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en lichten de inhoud van deze rapportage graag nader aan u toe.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. E.H.J.D. Damman RA
Director Audit

Inhouds- opgave

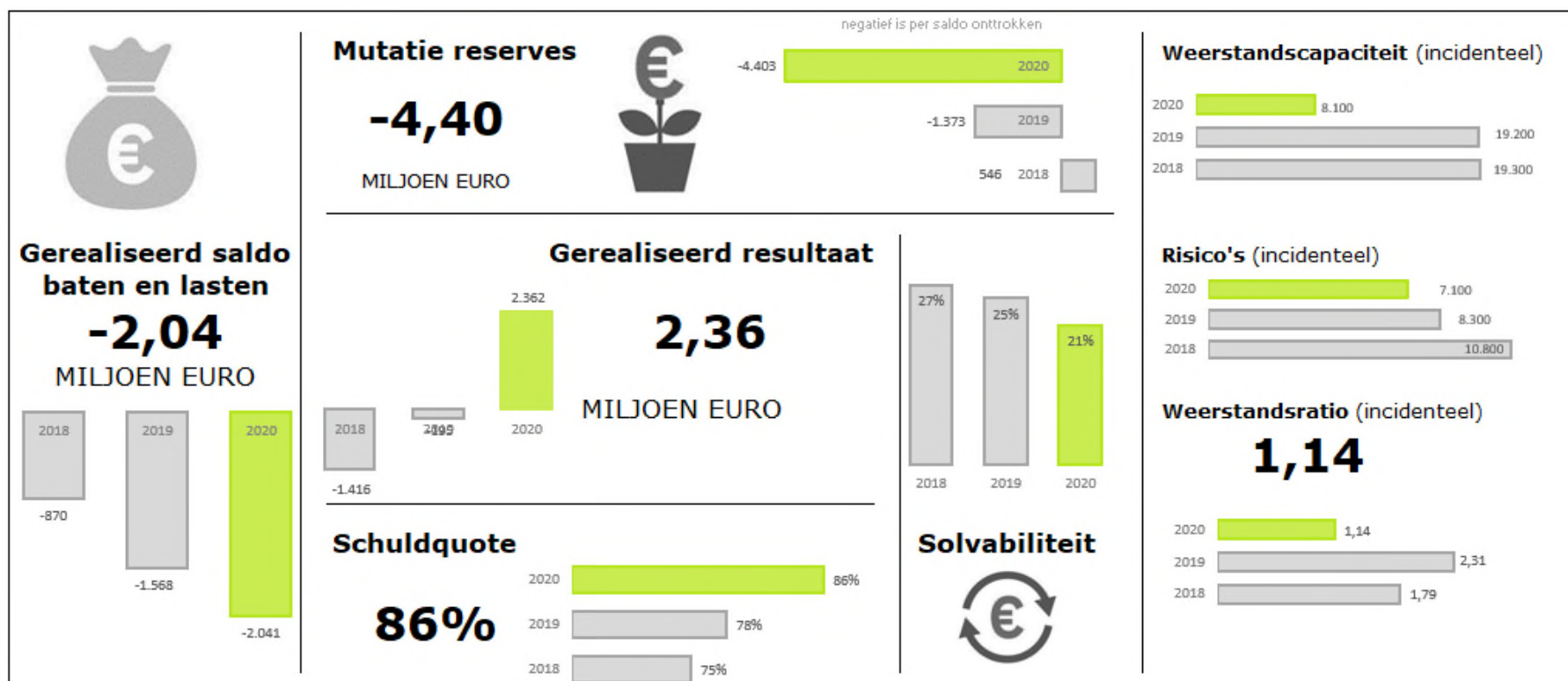
1. Bestuurlijke samenvatting	4
2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole	8
3. Financiële positie	19
4. Bevindingen interne beheersing	23
Bijlagen	27

Bestuurlijke samenvatting

1. Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringwaarden

1. Bestuurlijke samenvatting

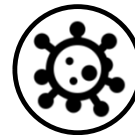
Wij hebben bij de jaarrekening van de gemeente Overbetuwe een goedkeurende verklaring verstrekt voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.

Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2020.

Covid-19 heeft op diverse onderdelen in de jaarrekening impact. De impact is hierbij adequaat toegelicht in de jaarrekening. Daarbij heeft Covid-19 de grootste invloed op de uitgaven van het sociaal domein, waaronder onder meer de uitgaven voor de ToZo-regeling.

Uit onze controle blijken geen ongecorrigeerde fouten.

Bij onze controle van de naleving van de Europese aanbestedingswetgeving voor de inkoop 2020 hebben wij rechtmatigheidsfouten met een omvang van € 641.000 geconstateerd en onzekerheden met een omvang van € 82.000. Verder hebben wij ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole geen bevindingen die wij, op basis van de rapporteringstolerantie, aan u zouden moeten rapporteren.

1. Bestuurlijke samenvatting

De gemeente heeft de totale kosten inzake de PGB budgetten gebaseerd op de schatting van de SVB. Gelijk aan voorgaand jaar heeft geen sluitende controle op de levering van de zorg plaatsgevonden door de SVB. De gemeente Overbetuwe heeft hier vervangende werkzaamheden voor uitgevoerd. Als gevolg hiervan resteert er ten aanzien van de PGB lasten geen onzekerheid.

Voor het vaststellen van de prestatielevering voor de geleverde zorg in natura uit hoofde van de WMO (nieuwe taken) steunt de gemeente op productieverantwoordingen van zorgaanbieders die zijn voorzien van een controleverklaring. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de ontvangen controleverklaringen resteert inzake de kosten WMO een onzekerheid van € 378.000.

Voor het vaststellen van de prestatielevering voor de geleverde zorg in natura uit hoofde van de Jeugdwet taken steunt de gemeente op productieverantwoordingen van zorgaanbieders die zijn voorzien van een controleverklaring. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de ontvangen controleverklaringen resteert inzake de kosten Jeugdwet een onzekerheid van € 888.000.

Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd. Voor de G4 (Tozo) is sprake van een belangrijke rechtmatigheidsfout van € 2.535.000 die wij hebben meegewogen in ons oordeel.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 in overeenstemming is met de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en dat de jaarrekening 2020 van de gemeente Overbetuwe voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Opdracht, scope en uitkomsten

2.1 Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging d.d. 21 september 2020 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2020. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen);
- De jaarrekening;
- Bijlagen.

Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich een aantal belangrijke wijzigingen voorgedaan, deze zien vooral toe op de uitvoering van de Tozo.

2.2 Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 1.326.000. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol.

Grondslag		Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 1.326.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 3.978.000
Rapporteringstolerantie	Op basis van het gemeentelijke controle-protocol	€ 100.000

Uit onze controle blijken geen ongecorrigeerde getrouwheidsfouten. Wel zijn er onzekerheden naar voren gekomen die betrekking hebben op de decentralisaties en aanbestedingen van in totaal € 2.373.000 alsmede rechtmatigheidsfouten van in totaal € 3.883.000 als gevolg van het niet naleven van de richtlijnen met betrekking tot Europees aanbesteden en de TOZO.

2.3 Strekking controleverklaring

Bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Overbetuwe hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Hierbij merken wij op dat sprake is van onzekerheden op het gebied van rechtmatigheid en getrouwheid ten aanzien van de uitgaven in het sociaal domein, die op basis van de gehanteerde goedkeuringstoleranties niet leiden tot een aanpassing van het oordeel. Hetzelfde geldt voor de geconstateerde rechtmatigheidsfouten bij de controle van de naleving van Europese aanbestedingswetgeving en de TOZO.

2.4 Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- Aanbestedingen - WNT;
- Grondexploitatie - Voorzieningen;
- Prestatielevering lasten Zorg in Natura (ZIN) en Persoonsgebonden Budget (PGB) WMO en Jeugd;
- Lasten Participatiewet (inclusief Tozo-uitkering).

2.5 Verslaggevingsrichtlijnen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2020 geen wijziging doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen: er is een voorziening groot onderhoud brede school ingesteld. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Covid-19

2.6 Impact Covid-19 voor de gemeente

De belangrijkste effecten van de Corona-crisis voor de gemeente zijn nader toegelicht in een afzonderlijke paragraaf.

De belangrijkste impact voor de gemeente en voor onze controle is hieronder benoemd:

- Uitvoeren Tozo regeling;
- Aanvullende bijdragen in het gemeentefonds;
- Verstrekte subsidies ter dekking van kosten vanwege grotendeels wegvallen inkomsten bij gesubsidieerde instellingen;
- Toelichting met betrekking tot corona jaarstukken.

2.7 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Het kabinet heeft meerdere maatregelen getroffen om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (hierna: Tozo) is één van die maatregelen om specifiek zelfstandige ondernemers, waaronder ZZP'ers, financieel te ondersteunen. De uitvoering van de Tozo is decentraal door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij de gemeente neergelegd. Op basis van de Tozo kunnen zelfstandigen een beroep doen op twee soorten voorzieningen: een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en een lening voor bedrijfskapitaal. Uw gemeente heeft in 2020 € 8.575.000 ontvangen in het kader van de Tozo. Er zijn in 2020 1.070 aanvragen behandeld en uiteindelijk is een bedrag van € 4.289.000 verstrekt aan zelfstandigen.

De Tozo is onder grote tijdsdruk door het Rijk opengesteld en door uw gemeente met grote inspanning in uitvoering gebracht. Met name bij Tozo 1 is er gezien de grote tijdsdruk sprake geweest van beperktere controle-eisen op de aanvraag, dan dat dit geldt voor andere regelingen binnen de bestaande wetten, waaronder de Participatiewet (hierna: PW).

Voor Tozo 1, 2, 3 (en in 2021 ook voor 4) mag vanuit de wetgeving ten behoeve van de beoordeling van de aanvraag in zeer belangrijke mate door de gemeente worden gesteund op de eigen verklaringen van de zelfstandig ondernemer. Toen duidelijk werd dat voor een onderdeel de verklaring door de gemeente initieel niet was uitgevraagd in het standaard aanvraagformulier (zoals bij veel gemeenten) is een herstelactie uitgevoerd. Hetgeen de onzekerheid fors heeft verlaagd. Uiteindelijk resteert bij afgifte van de verklaring nog een onzekerheid ad € 2.535.000. Deze bevinding heeft verder geen gevolgen voor de financiering van de Tozo-regeling door het Rijk. De gemeente kan door middel van een bestuursverklaring een beroep doen op de hardheidsclausule voor Tozo 1.

Op basis van artikel 17 PW moet de identiteit van de aanvrager(s) worden vastgesteld op basis van een identiteitsbewijs. De gemeente Overbetuwe heeft dat niet voor alle aanvragen gedaan. In deze gevallen heeft de gemeente de identiteit vastgesteld op basis van DigiD in combinatie met BRP en/of Suwinet. Dit kwalificeert in het kader van onze controle als een formele onrechtmatigheid en is als zodanig gerapporteerd in het overzicht van fouten en onzekerheden in de SiSa. Het geëxtrapoleerde bedrag dat hiermee gemoeid is bedraagt € 1.526.523. Evenwel wordt deze onrechtmatigheid in het kader van ons oordeel niet meegewogen en deze zal dan ook geen gevolgen hebben voor de bekostiging.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Covid-19

De nadere instructies vanuit het Rijk aangaande de interne controle en de verantwoording zijn pas begin april 2021 definitief geworden, belangrijk onderdeel van de eisen aan de interne controle is het hebben van beleid aangaande Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid). Om te waarborgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van de faciliteiten heeft uw gemeente, overeenkomstig aan de gestelde eisen, dit specifieke M&O-beleid geformuleerd voor de Tozo. Wij hebben de opzet, bestaan en werking van dit beleid gecontroleerd. Met dit beleid, dat onder meer bestaat uit een controleplan wordt, naast controles op het aanvraagproces, achteraf vastgesteld dat er geen misbruik is gemaakt. Het belangrijkste onderdeel van dit controleplan is welke signalen van het Inlichtingenbureau worden onderzocht, in welke diepgang deze signalen worden onderzocht en binnen welke periode deze signalen worden onderzocht. Waar geconstateerd wordt dat de aanvrager geen of een lager recht op vergoeding had volgen terugvorderingen.

De wetgever staat toe dat de door u geplande controles op signalen van misbruik of oneigenlijk gebruik gedurende 2021 worden opgepakt en de consequenties hiervan in de administratie van 2021 worden verwerkt. U heeft nog geen start gemaakt met het uitzoeken en verwerken van alle signalen voortkomend uit Tozo 1, 2 en 3. Eventuele terugvorderingen na de genoemde datum zullen worden verwerkt in boekjaar 2021. Bij de controle van de jaarrekening 2021 wordt door ons vastgesteld dat daadwerkelijk het plan is opgevolgd.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Vervolg Covid-19 en Waardering grondexploitaties

2.8 Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

2.9 Controle waardering grondexploitaties

De waardering van de grondexploitaties is een significant risico in onze controleaanpak, vanwege de mate van schattingsonzekerheid. Wij hebben het proces rondom de totstandkoming van de waardering in opzet en bestaan getoetst en aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de door gemeente Overbetuwe gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst.

Kostenstijging

De gehanteerde parameter voor de kostenstijging is 3% (2019: 3%) en ligt in lijn met de landelijke prijsindexcijfers. Op basis van de momenteel beschikbare informatie achten wij deze parameter evenwichtig. Gezien de prijsontwikkelingen in de markt is het van belang de ontwikkelingen hierin goed te monitoren.

Opbrengstenstijging

Het college rekent met de volgende opbrengstenstijgingen 0% (2019: 0%). Op basis van de momenteel beschikbare informatie achten wij deze parameter voorzichtig, maar gezien het feit dat voor de meeste complexen nog beperkte kavels beschikbaar zijn voor uitgifte (veel ligt al vast in overeenkomsten) en de resterende kavels minder courant zijn is dit wel aanvaardbaar.

Rekenrente

Het college rekent binnen de huidige grondexploitaties met een toekomstige rekenrente van 1,33% (2019: 1,66%). De rekenrente is gebaseerd op de huidige leningenportefeuille van gemeente Overbetuwe. Deze grondslag is in overeenstemming met de notitie grondexploitatie en de bepaling in de notitie rente van de commissie BBV. Wij achten deze parameter evenwichtig.

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is door de commissie BBV voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone (2%). Dit percentage is door de gemeente correct toegepast, waardoor wij deze parameter kwalificeren als evenwichtig.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Waardering van grondexploitaties

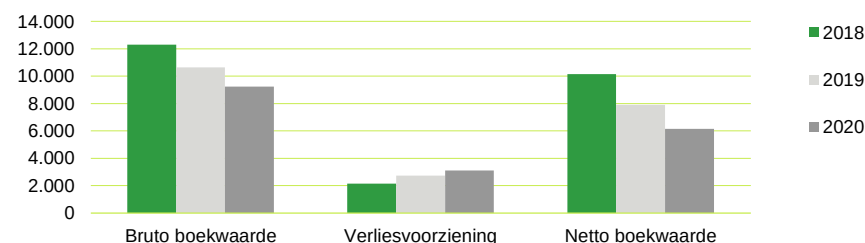
Programmering

De programmering van de grondexploitaties wordt actief gemonitord door de gemeente Overbetuwe. De ingerekende programmering ligt in lijn met vorig jaar en is onder andere gebaseerd op interne en externe onderzoeken.

2.10 Ontwikkeling

Hieronder hebben wij de ontwikkeling van uw grondexploitatie gedurende de afgelopen drie jaar weergegeven.

Grafiek ontwikkeling grondexploitaties (x € 1.000)

Ten opzichte van 31 december 2019 is de netto boekwaarde van de post voorraden afgenomen met € 11,5 miljoen. Er is in 2020 1 complex afgesloten. Dit betreft complex Steenbeekstraat. Dit complex is met een positief resultaat ad € 209k afgesloten. Er zijn in 2020 geen nieuwe complexen in exploitatie genomen.

2.11 Waardering inclusief specifieke projectrisico's

Onder de grondexploitaties is ultimo 2020 een zestal grondexploitaties opgenomen, waarbij een vijftal exploitaties een verlies laat zien. Voorzichtigheidshalve en in lijn met de verslaggevingsregels, is voor het verlies op de betreffende grondexploitaties een voorziening getroffen.

Per 31 december 2020 is een verliesvoorziening gevormd voor de volgende grondexploitaties:

Verliesvoorziening (x € 1.000)	2020	2019
De Merm Elst	€ 298	€ 421
De Merm Oost Elst	€ 658	€ 732
Spoorallee	€ 184	€ 233
Elst Centraal West	€ 693	€ 164
Heteren Centrum	€ 1.268	€ 1.180
Verliesvoorziening per 31 december	€ 3.101	€ 2.730

De toename van de voorziening wordt voornamelijk veroorzaakt door Elst Centraal West. De geraamde opbrengsten zijn naar beneden bijgesteld als gevolg van een aanpassing in het plan, in plaats van appartementencomplexen worden er nu twee woningen geraamd.

2.12 Tussentijdse winstneming

Naast het vormen van een voorziening voor grondexploitaties met een verwacht verlies dient op basis van de regelgeving in het BBV tussentijds winst te worden genomen naar voortgang. In het boekjaar 2020 is (net als in 2019) geen sprake van tussentijdse winstneming.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

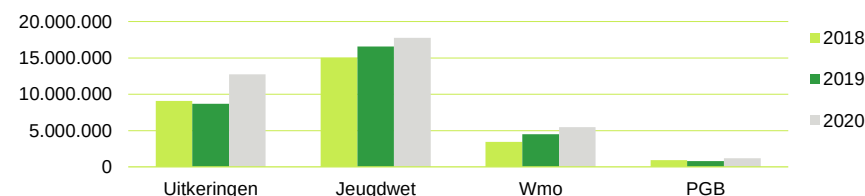
Sociaal domein

2.13 Algemeen sociaal domein

De gemeente Overbetuwe voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken tevens zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Wijze van uitbesteding	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet)	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
Uitkeringen (Tozo)	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
Jeugdwet	Zelfstandig	n.v.t.	Afrekening op basis van werkelijke lasten
WMO	Zelfstandig	n.v.t.	Afrekening op basis van werkelijke lasten
PGB's	Sociale verzekeringsbank	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten

In de jaarrekening zijn diverse posten en geldstromen inzake het sociaal domein verantwoord. De totale omvang van de uitgaven en de ontwikkeling vanaf 2018 kan als volgt worden weergegeven:

De forse stijging van de uitkeringen in 2020 wordt veroorzaakt door de Tozo verstrekkingen in 2020.

2.14 Jeugdwet/ WMO

De uitvoering van deze taken vindt plaats binnen de gemeente in regionale samenwerking. Hiervoor zijn zorgleveranciers gecontracteerd, die in opdracht van de gemeente zorg leveren aan cliënten. De verantwoording van de daaruit voortkomende lasten vindt plaats in de jaarrekening van de gemeente, waardoor ook de eindverantwoordelijkheid voor de controle van de prestatielevering uiteindelijk bij de gemeente berust. De gemeente is echter niet de prestatieafnemer.

Met de (grote) zorgaanbieders is daarom afgesproken dat zij op basis van het controleprotocol van Ketenbureau i-Sociaal Domein (iSD) een controleverklaring verstrekken over de juistheid en volledigheid van de geleverde en gedeclareerde zorg in natura (hierna: ZIN) in het boekjaar. Deze (goedkeurende) controleverklaringen heeft de gemeente nodig om zekerheid te krijgen dat alle gefactureerde zorg conform indicatie is geleverd en gefactureerd, voor de juiste prijs is gefactureerd en aan een inwoner van de gemeente is verstrekt.

Ondanks de tijdige uitvraag van de controleverklaringen heeft uw gemeente nog niet van alle zorgaanbieders een controleverklaring ontvangen. Eveneens is niet bekend wanneer deze controleverklaringen wel beschikbaar zijn voor uw gemeente. Er worden geen controleverklaringen ontvangen van aanbieders met minder dan € 50.000 omzet. Daarbij komt ook dat er controleverklaringen zijn ontvangen die niet goedkeurend zijn of met een beperking. Het voorgaande zorgt voor onzekerheden op het gebied van de juistheid en volledigheid (getrouwheid en rechtmatigheid) van de kosten inzake de levering van de ZIN - jeugd en WMO van € 888.000 respectievelijk € 378.000. Deze onzekerheid wegen wij mee in ons oordeel bij de jaarrekening van de gemeente.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Sociaal domein en Jaarverslag

2.15 PGB

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) speelt een belangrijke rol bij de administratieve afhandeling van PGB's. De gemeente heeft de totale kosten inzake de PGB-budgetten gebaseerd op de laatste afgegeven prognose van de SVB inzake de bestedingen. De accountant van de SVB heeft een oordeel met beperking afgegeven bij zowel de Verantwoording 2020 Trekkingsrecht PGB Wet maatschappelijke ondersteuning als de Verantwoording 2020 Trekkingsrecht PGB Jeugdwet. Deze verklaringen zijn afgegeven op totaalniveau voor alle Nederlandse gemeenten. De accountant van de SVB heeft geen verklaring verstrekt inzake de gedeclareerde kosten per gemeente. Daarnaast is door de SVB geen controle uitgevoerd op de geleverde prestatie. Uitgangspunt in de wetten is dat de gemeente, en niet de SVB, samen met de budgethouder verantwoordelijk is voor de rechtmatige besteding en inhoudelijk materiële controle van het budget inclusief de door de SVB verrichte betalingen. Gemeente Overbetuwe heeft zelf werkzaamheden verricht om zekerheid te krijgen rondom de prestatielevering binnen de PGB, derhalve is geen sprake van onzekerheid ten aanzien van de PGB.

2.16 Financiering

In 2020 heeft uw gemeente een viertal nieuwe langlopende leningen afgesloten (totaal € 31 miljoen), wij hebben vastgesteld dat bij het aangaan van deze leningen het Treasury statuut gevolgd is.

Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, de kasgeldlimiet (wel overschrijding in 1^e en 2^e kwartaal, maar niet 3 of meer kwartalen aaneengesloten) en de naleving schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente Overbetuwe zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening.

2.17 Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2020 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Rechtmatigheid

2.18 Europese aanbestedingsrichtlijnen

Bij onze controle van de naleving van de Europese aanbestedingswetgeving hebben wij vastgesteld dat van diverse posten de leveringen c.q. diensten niet Europees zijn aanbesteed, waar dit op basis van de opdrachtwaarde wel had gemoeten.

In 2020 zijn bij een drietal leveranciers diensten afgenomen met een opdrachtwaarde boven de toegestane grens welke onterecht niet in de markt zijn gezet middels een Europees aanbestedingstraject. De hiermee gepaarde rechtmatigheidsfout bedraagt € 641.000.

Daarnaast worden diensten afgenomen in het kader van IT-licenties, wij hebben kunnen vaststellen dat hier in 2009 een Europese aanbesteding voor heeft plaatsgevonden. Wij hebben niet kunnen vaststellen of de in 2020 verantwoorde lasten onderdeel zijn van de destijds afgesloten overeenkomst omdat deze overeenkomst niet beschikbaar is. Dit resulteert in een onzekerheid van € 82.000.

2.19 Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV.

In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Rechtmatigheid

Wij constateren dat er op programmaniveau op 3 programma's overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting hebben plaatsgevonden. De overschrijding op programma 5 (Cultuur, sport en recreatie) is slechts gering in omvang (€ 19.000). De overschrijding op programma 6 (Sociale voorziening en maatschappelijke dienstverlening) bedraagt € 426.000. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere uitgaven van open einde regelingen en heeft met name betrekking op onderdeel jeugdzorg. De overschrijding op programma 10 (Algemeen bestuur) bedraagt € 496.000. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door een niet geraamde aanvullende storting in de voorziening pensioenen wethouders als gevolg van de lage rekenrente. Er is voorts sprake van een overschrijding van € 6.011.00 op de Algemene dekkingsmiddelen, deze overschrijving wordt voor een belangrijk deel (€ 4.730.000) veroorzaakt door uitkeringen Tozo.

De overschrijdingen zijn duidelijk toegelicht in het hoofdstuk Begrotingsrechtmatigheid in de jaarrekening. Gezien het voorgaande geldt voor de overschrijdingen dat, hoewel sprake is van onrechtmatigheden, deze niet in het accountantsoordeel hoeven te worden betrokken.

2.20 Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de gemeenteraad geautoriseerde kredieten. Hierbij hebben wij geen overschrijdingen geconstateerd.

2.21 Niet financiële beheershandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

SiSa-bijlage en WNT

2.22 SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

2.23 WNT verantwoording

Sinds enkele jaren geldt de Wet normering topinkomens (WNT). Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Alle topfunctionarissen zijn in loondienst en er hebben zich gedurende 2020 geen wijzigingen voorgedaan.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Financiële positie

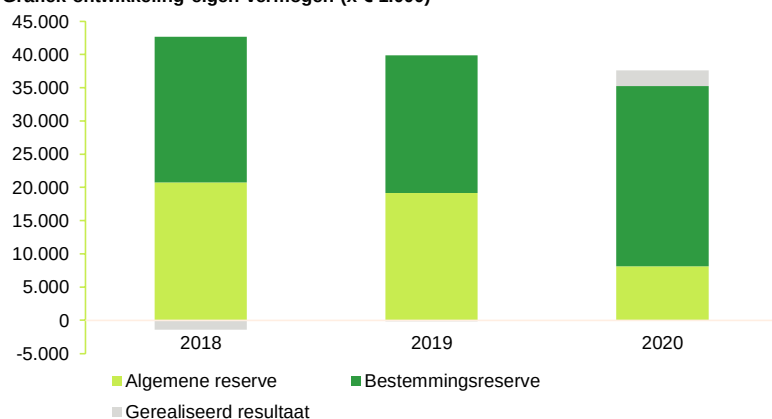
3. Financiële positie

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

3.1 Verloop van het eigen vermogen van uw gemeente

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2020 volgens de jaarrekening € 37,6 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

Van de totale reserves ter hoogte van € 37,6 miljoen is € 8,1 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gedaald met € 11 miljoen. Per saldo is gedurende 2020 € 4,4 miljoen onttrokken aan de reserves. Wij hebben vastgesteld dat aan de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves gedurende het boekjaar raadsbesluiten ten grondslag liggen.

De onttrekking (ten gunste van het resultaat) vormt samen met het totaal saldo van baten en lasten (€ 2,0 miljoen negatief) het gerealiseerde resultaat van € 2,4 miljoen (afgerond) positief.

3.2 Analyse van het resultaat

Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de afwijkingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in uw jaarrekening.

Ter illustratie en aanvullende informatie geven wij u in het hierna opgenomen overzicht de ontwikkeling van het resultaat ("gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten" en "gerealiseerde resultaat") weer over de jaren 2017 tot en met 2020.

3. Financiële positie

Wij constateren dat in meerjarenperspectief, sprake is van een negatief saldo van baten en lasten. Dit negatieve saldo wordt jaarlijks (deels) gedekt uit de reserves, waardoor voor de jaren 2017 en 2020 een positief resultaat wordt gerealiseerd. Op deze wijze teert u in op uw vermogen.

In meerjarenperspectief blijkt uit uw programmabegroting 2021 dat komende jaren sprake is van forse tekorten, deze tekorten worden in belangrijke mate veroorzaakt door de verhoging van het budget voor het sociaal domein. In de begroting 2021 zijn voorstellen opgenomen om te komen tot een sluitende begroting, deze bestaan enerzijds uit een verhoging van de opbrengsten (o.a. precariobelasting en verhoging OZB) en bezuinigingen op o.a. personeelsbudget, sociaal domein en organisatiekosten.

Er zal scherp aan de wind gevaren moeten om alle financiële uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Uw gemeente is genoodzaakt om te bezuinigen om tot een sluitende begroting te komen. De tekorten van de afgelopen jaren zet de in eerdere jaren behoedzaam opgebouwde financiële reserves onder druk. Wij adviseren u de ontwikkeling van de financiële positie de komende periode nauwgezet te blijven volgen en daarbij de realisatie van de getroffen maatregelen goed te blijven monitoren.

3.3 Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente.

Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven:

Kengetallen	Gemeente		Landelijk	
	2020	2019	2020	2019
Netto schuldquote	86%	75%	67%	56%
Netto schuldquote gecorrigeerd	79%	67%	60%	49%
Belastingcapaciteit (o.b.v. begroting)	79%	77%	103%	105%
Grondexploitaties	5%	5%	10%	12%
Solvabiliteit	21%	25%	32%	34%
Structurele exploitatieruimte	-1,9%	-0,4%	0	0

NB: de landelijke cijfers 2020 zijn in bovenstaand overzicht gebaseerd op de door de gemeenten ingediende begrotingen 2020.

Op basis van bovenstaande cijfers kan worden geconcludeerd dat uw gemeente het voor een aantal kengetallen afwijkt van het landelijke gemiddelde.

De schuldquote (zowel gecorrigeerd als ongecorrigeerd) ligt boven het landelijk gemiddelde en vertoont een stijging ten opzichte van voorgaand jaar. Deze schuldquote geeft een beeld van de mate waarin uw gemeente afhankelijk is van externe middelen bij het realiseren van haar doelstellingen.

3. Financiële positie

Ook geeft het inzicht in welk deel van de inkomsten van de gemeente gebruikt moet worden om de rente en aflossing van de schulden te kunnen betalen. Kortgezegd geeft deze ratio aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. De stijging is het directe gevolg van de 4 nieuwe leningen die zijn afgesloten in 2020.

De belastingcapaciteit ligt ruim onder het landelijk gemiddelde. Uw gemeente heeft daarmee ten opzichte van het landelijke gemiddelde nog veel mogelijkheden.

Verder constateren wij dat de gemeente in 2020 evenals in 2019 geen structurele exploitatieruimte had. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een negatief percentage betekent dat de structurele baten niet toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

De trend van de solvabiliteitsratio is gelijk aan de landelijke: hij daalt licht. Dit is onder meer het gevolg van het aantrekken van de nieuwe leningen van € 31 miljoen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het betrekkelijk lage getal wordt veroorzaakt doordat de gemeente een geringe grondpositie heeft.

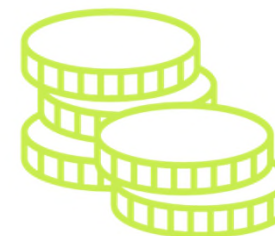
3.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen. Deze bevat informatie over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2020 is gevoerd.

In deze paragraaf is opgenomen dat de door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit € 8,1 miljoen (2019: € 19,2 miljoen) bedraagt.

Er is sprake van een daling van 57,8% van de beschikbare weerstandscapaciteit in 2020 ten opzichte van 2019. In 2019 was er juist nog een lichte stijging van € 0,1 miljoen ten opzichte van 2018. Uw gemeente heeft vervolgens op basis van een risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit van € 7,1 miljoen (2019: € 8,3 miljoen). Ten opzichte van voorgaand jaar is sprake van een daling (14%) van de gekwantificeerde risico's.

De sterke daling van de beschikbare weerstandscapaciteit en beperkte daling van de benodigde weerstandscapaciteit leiden ertoe dat de ratio van het incidentele weerstandsvermogen per 31 december 2020 verslechtert van 2,3 naar 1,1. Volgens uw eigen normtabel kwalificeert de ratio daarmee als voldoende.

Bevindingen interne beheersing

4. Bevindingen interne beheersing

4.1 Algemeen

Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2020 hebben wij op 17 november 2020 een management letter uitgebracht. Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat. Uit onze risico-inschatting komen een aantal risicogebieden naar voren die een verhoogd risico met zich meebrengen op een materiële fout in uw jaarrekening.

Voorgaand jaar hebben wij in onze rapportages reeds diverse aanbevelingen genoemd ter verbetering van de bestaande administratieve organisatie. Wij hebben geconstateerd dat het grootste deel van deze bevindingen wel zijn opgepakt in 2020 maar nog niet volledig zijn afgerond, hierin is dus nog wel een slag te maken.

Voor 2021 is het Intern Controleplan 2021 opgesteld, hiermee sorteert u voor op de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben u geadviseerd dit plan op onderdelen nog verder uit te diepen. Ondersteunend hieraan zijn de vastleggingen van de procesbeschrijvingen, waarbij de risico's en key-controls in beeld zijn gebracht. Wij hebben u geadviseerd deze stap mee te nemen in het project 'Zaakgericht werken'.

Daarnaast vragen wij aandacht voor het feit dat interne controles niet altijd zichtbaar zijn, hierdoor kan achteraf niet vastgesteld worden of de controles bestaan en hebben gewerkt. Het zichtbaar maken van deze controles maakt het voor de verbijzonderde interne controlefunctie mogelijk om systeemgericht te controleren.

Afgelopen periode is ingezet op de implementatie van de nieuwe budgethouders regeling en interne richtlijnen rondom het structureel vastleggen van de vaststelling van prestatielevering ten aanzien van aan de gemeente geleverde diensten en leveringen. Komend najaar zullen wij in het kader van onze interimcontrole de gerealiseerde voortgang (opnieuw) in beeld brengen en rapporteren in onze management letter.

4.2 Automatisering

In het verlengde van onze interim-controle hebben wij ook aandacht besteed aan IT. Daarbij hebben we ons gericht op toegangsbeveiliging en wijzigingsbeheer van het netwerk en de applicaties CiVision Middelen (financiële administratie), CiVision Samenleving (uitkeringenadministratie). Onze gerapporteerde bevindingen zien toe op de authenticatie (wie is wie?), autorisatie (wie mag wat?) in de 2 applicaties en het formaliseren en zichtbaar maken van het wijzigingsbeheer zoals de gemeente dat voert.

Wij hebben geconstateerd dat ten opzichte van voorgaand jaar diverse punten zijn opgepakt, maar dat de nodige punten nog resteren, waardoor risico's worden gelopen en het mogelijke rendement van automatisering in het kader van betrouwbare verslaglegging beperkt wordt.

Wellicht ten overvloede vermelden wij dat onze controle niet primair was gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen.

4. Bevindingen interne beheersing

4.3 Fraude, corruptie en naleving wet- en regelgeving

Fraude

Het college is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het toezicht op het college in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het college gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw gemeente maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

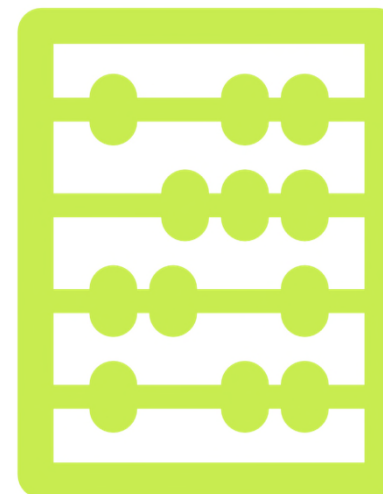
Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid.

4. Bevindingen interne beheersing

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de gemeente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.
- Door middel van een steekproef vaststellen of bij alle materiële grondaankopen en -verkoop door de gemeente vastgestelde procedures in materiële zin zijn gevolgd.
- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit onze werkzaamheden met betrekking tot aanbestedingen zijn bevindingen voortgekomen. Wij hebben de geconstateerde aanbestedingsfouten geëvalueerd en zijn tot de conclusie gekomen dat deze posten geen aanleiding geven om fraude danwel corruptie te vermoeden.

A photograph of a stack of smooth, rounded stones balanced on a rougher rock surface. The stones are arranged in a vertical column, with the top stone being the smallest and the bottom one the largest. The background is a soft, out-of-focus landscape with a warm, golden light, suggesting a sunset or sunrise. The overall mood is calm and balanced.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2021 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021			
E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1			
F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsmast			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2			
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019			
H4	Specifieke uitkering Sport			
H8	Regeling Sportakkoord			
L5B	Regiodeals (3e tranche) - sisa medeoverheden			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring getrouwheid:	GOEDKEUREND

Bijlage A – SiSa-bijlage (vervolg - Tozo)

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2021 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	FOUT	1.062.199	
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	ONZEKER	2.535.000	
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	FOUT	261.656	
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	FOUT	202.668	
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring getrouwheid:	GOEDKEUREND

Bijlage B – Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het college moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het college om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat. Rechtmatigheidsfouten kunnen niet gesaldeerd worden.

Fouten

Aard van de controleverschillen in €	Getrouwheid	Rechtmatigheid
EU Aanbestedingsrechtmatigheid	0	641.000
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	0	641.000
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening	0	n.v.t.
Totaal fouten	0	641.000

Onzekerheden

Aard van de controleverschillen in €	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Prestatielevering jeugd	888.000	888.000
Prestatielevering WMO	378.000	378.000
Belangrijke rechtmatigheid TOZO1	0	2.535.000
Europese aanbesteding	0	82.000
Totaal onzekerheden	1.266.000	3.883.000

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2020 onderkend:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- waardering grondexploitaties;
- aanbestedingen;
- WNT-bijlage.

Verbonden partijen

Ten aanzien van de verbonden partijen van gemeente Overbetuwe hebben wij vastgesteld dat:

- de (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen;
- geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude;
- geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Significante uitdagingen/moeilijkheden tijdens de controle

Er zijn geen significante uitdagingen/moeilijkheden geweest tijdens de controle.

Significante schattingsposten

De belangrijkste schattingsposten binnen de jaarrekening van gemeente

Overbetuwe betreffen:

- waardering van uw grondexploitatie;
- waardering van uw materiële vaste activa;
- nauwkeurigheid en volledigheid van de voorzieningen.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de gemeenteraad beoordelen wij deze door het college gemaakte schattingen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de gemaakte schattingen door het college aanvaardbaar zijn.

Bijlage D – Onafhankelijkheid

Bevestiging van het management

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders ter confirmatie een schriftelijke bevestiging gevraagd en ontvangen aangaande haar verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Wij zijn onafhankelijk van gemeente Overbetuwe

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- roulatie van externe accountants op de opdracht.

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Contactgegevens

drs. E.H.J.D. (Edwin) Damman RA

Verantwoordelijk accountant

06 – 1374 4508

e.damman@bakertilly.nl

drs. W.W.L.A. (Wout) Wentink RA

Senior manager Audit

T +31 (0)6 15 38 17 56

w.wentink@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Burg. Roelenweg 14-18

Postbus 508

8000 AM ZWOLLE

T +31 (0)38 425 86 00

